

Zámek Velké Losiny

Kraj: Olomoucký

GPS souřadnice: 50.023161N, 17.031180E

Okres: Šumperk

Adresa URL: www.zamek-velkelosiny.cz

Zámek Velké Losiny se nachází v obci Velké Losiny v okrese Šumperk, v krajině předhůří Hrubého Jeseníku. Areál zámku je památkově chráněn, v roce 1995 byl prohlášen národní kulturní památkou. Zámek ve Velkých Losinách postavil významný moravský rod pánů ze Žerotína. Pozdně renesanční stavba ze závěru 16. století nahradila zchátralou tvrz. Iniciátorem přestavby byl Jan mladší ze Žerotína. Tento velmož se zasloužil o vznik nedaleké papírny a také nechal vybudovat velkolosinské lázně. Venkovní fasády zámku ve Velkých Losinách zdobí psaníčkové sgrafito, ale bosované oblouky arkád na nádvoří již předznamenávají nastupující baroko.

Právě v době nastupujícího baroka byl zámek honosně vybaven a bez úhony přežil třicetiletou válku. Díky tomu mohou návštěvníci spatřit ojediněle zachovalé interiéry zdobené výjimečnou kolekcí gobelínů a kožených tapet. Dále za zmínku stojí například nejstarší dvousedadlová nosítka na světě, nebo zámecká knihovna. Přemek III. zahájil raně barokní přestavbu zámku, ale již ji nedokončil, zemřel roku 1673.

Jako regentka dvou nezletilých Přemkových dětí a správkyně pozůstalosti se k moci dostala Přemkova sestra Angela Sibylla z Galle, rozená Žerotínová, na jejíž popud byly rozpoutány čarodějnické procesy, které vedl samozvaný inkvizitor a kandidát práva Jindřich František Boblig z Edelstadtu. Toto běsnění zastavil až plnoletý Jan Jáchym ze Žerotína roku 1696. Jan Jáchym byl vlivný šlechtic, mimo jiné císařský komoří a předsedící nejvyššího soudu pro Moravu. Za jeho působení byl zámek rozšířen o dvoupodlažní barokní křídla s arkádovými ochozy. Úpravy pokračovaly i po smrti Jana Jáchyma.

Čarodějnické procesy zde probíhaly v letech 1678–1692. Za obětí inkvizičního tribunálu zde padlo 56 nešťastníků.

V roce 1802 prodal Ludvík Anton zadlužené panství poručníkům Karla Lichtenštejna z moravskokrumlovské rodové sekundogenitury. Liechtensteinové nejprve přikročili k rozsáhlé rekonstrukci zámecké zahrady. Došlo ke zrušení barokní zahrady a na jejím místě v průběhu 19. století vyrostl stávající anglický krajinářský park. Interiéry tzv. "vysokého zámku" byly upraveny minimálně. Stavebními úpravami prošlo pouze přízemí zámku za účelem zřízení provozních prostor. Naopak velké pozornosti se těšil tzv. "nízký zámek". Před polovinou 19. století bylo opraveno a vybaveno dnešní empírové křídlo. Následovaly další prostory, zařízené ve stylu druhého rokoka. Veškeré tyto úpravy se soustředily na proměnu starého zámku v romantické letní sídlo.

Od roku 1945 je zámek majetkem státu. Období konce 40. a zejména pak průběh 50. let předznamenaly dnešní podobu zámeckého areálu i rozsah mobiliáře. Postupně byly na Velké Losiny svezeny mobiliáře z okolních zámků.

Velmi významné bylo rozmezí let 1964–1966, kdy proběhla generální rekonstrukce arkád vysokého zámku.

Jelikož zámek Velké Losiny dodnes nepodlehł elektrifikaci, probíhají tu v létě, především u dětí oblíbené, večerní prohlídky s baterkou. Velmi příjemná je také procházka zámeckým parkem, kde jsou prezentovány vzácné druhy dřevin.

Prohlídkové okruhy

Žerotínové na Losinách (základní okruh)

Lichtenštejnové na Losinách (základní okruh)

Prohlídka celého zámku

Zámecká expozice – Vysoký zámek - videoprojekce

Zámecký letohrádek – výstavní prostory

Informace o návštěvní době zde.

Ceny vstupného zde.

Zdroj textu: www.npu.cz – Národní památkový ústav

Obec Velké Losiny

